

Die ochtend in het Conservatorium van Antwerpen

DIE ENE maandagochtend in mei zal ik niet gauw vergeten. Een week geleden, een maandag uit duizend. Ik rijd met een frisse kop op de fiets langs de Antwerpse ring fluitend de files van overladen vrachtwagens voorbij. Aan de einder in het noorden, boven de rivier, pakken zwarte wolken dreigend samen. Het licht van de zon wordt geler en feller. Stilte voor de storm. Plots steekt een hevige stormwind op. Ik voel hoe de eerste dikke druppels in mijn nek vallen en hoe het stuur me uit de handen wil glippen. Ik omklem het steviger en met een paar trappen drijf ik de snelheid op. Om met een gevaarlijke slalombeweging, tussen de pijlers van de noodbrug bij de Jan van Rijswijcklaan door, de overkant net te halen wanneer de storm definitief losbarst. In de fietsenstalling van *De Singel* hijg ik nog na van deze geslaagde sprint. Even later haast ik me de onmogelijke marmere trappen van de hal op naar de receptie.

"Ik kom voor Mijnheer De Wilde, de bibliothecaris," verduidelijk ik." "Mijnheer De Wilde komt pas om een uur of negen," luidt de onderkoelde repliek. Het moment dat je beseft dat je een uur te vroeg op een afspraak komt, heeft altijd iets pijnlijks. Meestal is er wel een goede reden te verzinnen waarom je een uur vroeger wakker wordt. En een uur te vroeg vertrekt. Er is natuurlijk mijn legendarische verstrooidheid, mijn wanorde en mijn chronisch gebrek aan agenda-planning, maar er is ook zo iets als over-motivatie.

Het telefoontje van Jan De Wilde een week eerder moet het 'm hebben geflikt. Jan vertelde me doodgemoedereerd dat hij nog eens met een paar studenten wat partituren 'uit de kelder' had zitten klasseren en dat hij daarbij geheel onverwachts op een paar 'dansboekjes' was gestuit. Of ik zin had om die eens te komen bekijken? Meer was echt niet nodig. Je kent dat gevoel of je kent het niet. Op zo'n ogenblik komen al de haartjes in je nek recht en voel je een mild briesje langs je kin stromen, veroorzaakt door het flapperen van je eigen orenlletjes.

Al maanden registreer ik alles wat ik in Antwerpse archieven over dans- en muziekcultuur kan vinden. Als onderzoeker houd je je uiteraard aan het kader. In mijn geval bijkomende inventarisatie in functie van de opening van een nieuw museum over muziekcultuur in de Stad Antwerpen. Van *Alamire* tot *Deus* als het ware. Maar elke onderzoeker fantaseert en speculeert ook. Over de onverhoopte ontdekking aan de achterzijde van de volgende papiersnipper die misschien, eventueel, zou kunnen, enz. Of, zoals in mijn geval, over dansboekjes

die mij bovenal fascineren. Omdat er zo weinig bekend zijn. Omdat ze zo mysterieus maar tegelijkertijd zo persoonlijk, zo onooglijk en kwetsbaar zijn. Wie schreef deze dansen neer? Waarom precies deze dansen? Iedereen kent het ondertussen wereldberoemde *De Gruyter Beiaardiers Handschrift* dat voor de vroege achttiende eeuw een heel pak dansmelodieën bevat. En er zijn natuurlijk de klavierhandboeken uit Arendonk uit het Antwerpse Rijksarchief waar voor de zeventiende eeuw eveneens een schat aan dansmelodieën in staan. Maar verder? Wat weten we eigenlijk over dansen zo aan de vooravond van het walsgeweld van de negentiende eeuw?

Jan komt met een paar mapjes onder de arm naar de tafel in de lege leeszaal van de bibliotheek van het Conservatorium. Het zonlicht na de uitgestorte ochtendstorm lijnt elke schaduw pikzwart af. Hij legt de mapjes voor me op de tafel, die door deze geste tot een soort altaar wordt getransformeerd waarop de heilige schrift hoort te liggen. Ik maak het eerste mapje open en snuif. De zurige lucht van oud papier dringt mijn neusgaten binnen en maakt de onderbewuste emotie los. Zo ontluisterend karig kan alleen de essentie van een confrontatie met het verleden zijn. "Is dit alles" om het met Doe Maar te zeggen. Jawel, dit op eerste gezicht modern ogend oblong formaat schriftje is alles. Een letter F geschreven op een met een geometrisch bloemenpatroontje versierd, goedkoop kaftpapiertje van tweehonderd jaar oud. En aan de binnenkant: *Ce Livre appartient à Moi François E. De Trazignies, 1793*. Van waar die luciditeit om een datum te noteren? *Livre des Aires, Ouvertures et Sonates pour le Clavecin ou Forte Piano Par Differents Maîtres 1793* luidt het verder. Volgen Minuet, Polonaise, enz. Tweehandig genoteerd met vermelding van de auteurs van de melodieën. Een kick noemen ze de ervaring van zo'n ontdekking. En daar onmiddellijk op volgend, de gedachte aan wat we nog zullen vinden. Dit kan niet alles zijn.